

Správa o výsledku kontroly č. HK/7/2024

Pre: Mestské zastupiteľstvo v Moldave nad Bodvou

V súlade s ustanovením § 18f ods. 1 písm. d) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon o obecnom zriadení“), podľa ktorého hlavný kontrolór predkladá správu o výsledkoch kontroly priamo obecnému zastupiteľstvu na jeho najbližšom zasadnutí, predkladám mestskému zastupiteľstvu v Moldave nad Bodvou (ďalej aj ako „MsZ“) správu o výsledku kontroly.

V zmysle ustanovenia § 18d ods. 2 písm. b) zákona o obecnom zriadení kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra podliehajú aj rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené obcou.

Číslo kontroly: HK/7/2024

Predkladateľ správy:

Mgr. PhDr. Rastislav Král, PhD., hlavný kontrolór mesta

Povinná osoba (kontrolovaný subjekt):

Sociálny podnik mesta Moldava nad Bodvou s.r.o., Školská 365/2, 045 01 Moldava nad Bodvou

Cieľ kontroly: kontrola zákonnosti, hospodárnosti, účelnosti a efektívnosti používania finančných prostriedkov v spoločnosti Sociálny podnik mesta Moldava nad Bodvou s.r.o., IČO: 55670334 v období od vzniku spoločnosti do začatia výkonu tejto kontroly (najmä tok a stav hotovosti, fakturácia, prijaté platby, návratné finančné výpomoci, úhrady, mzdy zamestnancov a ďalšie.).

Termín realizácie kontroly: 17.10.2024 – 5.12.2024

Kontrola bola začatá na podnet primátora mesta JUDr. Ing. Slavomíra Borovského, ktorý o jej vykonanie kontrolóra požiadal. Kontrolór prevzal podnet na výkon kontroly 15.10.2024. Dôvodom pre iniciáciu kontroly bolo najmä zistenie, že vo verejných registroch figuroval Sociálny podnik mesta Moldava nad Bodvou s.r.o. (ďalej aj ako „spoločnosť“ alebo „sociálny podnik“) ako dlžník na poistnom na sociálne poistenie.

Opis zisteného stavu

Mesto Moldava nad Bodvou založilo spoločnosť s ručením obmedzeným Sociálny podnik mesta Moldava nad Bodvou s.r.o., ktorá vznikla registráciou v Obchodnom registri dňa 26.8.2023. Status registrovaného sociálneho podniku spoločnosť nadobudla dňa 22.4.2024. Jediným konateľom spoločnosti je Bc. Karol Gazdík.

Predmetom kontroly bola administratívna dokumentácia zachytávajúca ekonomickú aktivitu sociálneho podniku. Išlo najmä o finančné toky hotovosti pri dotovaní pokladnice a pri úhrade výdavkov v hotovosti, ďalej o úhrady dodávateľských faktúr, úhrady miezd a s tým súvisiacimi ďalšími výdavkami. Kontrolované bolo vedenie účtovníctva vrátane príjmov spoločnosti plynúcich z vlastnej činnosti ako aj z prijatých návratných finančných výpomocí.

V čase začatia výkonu kontroly bol konateľ spoločnosti, pán Bc. Karol Gazdík, práceneschopný. Z tohto dôvodu som prebral časť dokumentácie potrebnej pre výkon kontroly od splnomocnenej osoby PaedDr. Kláry Vranaiovej, PhD. dňa 18.10.2024. Dokumentácia nebola vedená

plnohodnotne systematicky. Popri dobre zoradených podkladoch pre účtovníctvo, v predložených dokladoch figurovali aj ďalšie listiny, ktorých súvis resp. nesúvis s činnosťou spoločnosti bolo sťažené a pracné identifikovať.

Od začatia výkonu kontroly prebiehala komunikácia s osobami poverenými na vedenie účtovníctva a personalistiky spoločnosti v súvislosti s tým, že v evidencii účtovných dokladov sa nenachádzali všetky potrebné účtovné doklady a ďalšie podklady potrebné pre vedenie účtovníctva. Z tohto dôvodu priebežne prebiehalo dopĺňanie týchto dokladov do evidencie.

Ďalšiu časť dokumentácie potrebnej pre výkon kontroly som prevzal od konateľa, Bc. Karola Gazdíka, dňa 31.10.2024, ktorá bola usporiadaná prehľadne a systematicky.

Kompletná dokumentácia, ktorá bola prevzatá k výkonu kontroly, bola konateľovi Bc. Karolovi Gazdíkovi vrátená dňa 19.11.2024, o čom sú vyhotovené preberacie protokoly.

Spolupráca s konateľom spoločnosti počas výkonu kontroly bola primeraná. Vzájomná komunikácia prebiehala priebežne a bola vecná. S konateľom spoločnosti som sa pri výkone kontroly stretol osobne opakovane niekoľko krát.

Zistené nedostatky:

A) Kontrola stavu pokladne:

Dňa 5.11.2024 o 9,15 hod. v kancelárii hlavného kontrolóra bol v rámci kontroly uskutočnený faktický úkon kontroly skutočného stavu hotovosti v uloženej v pokladni spoločnosti (účet 211). Na úkone sa okrem hlavného kontrolóra a konateľa spoločnosti zúčastnili v záujme zabezpečenia objektívnosti úkonu aj dve nezávislé prizvané osoby, ktoré podpisom zápisnice o priebehu úkonu potvrdili zaznamenané skutočnosti.

Podľa účtovnej evidencie spoločnosti sa malo v pokladni spoločnosti ku dňu **5.11.2024** nachádzať celkovo **18 759,70 eur** (osemnásťtisícšesťdesiatdvať eur a 70 centov). **Konateľ pri úkone nepredložil ku kontrole žiadnu hotovosť**, čo potvrdzuje zápisnica z úkonu kontroly stavu hotovosti v pokladni podpísaná všetkými účastníkmi úkonu.

Konateľ k uvedenej situácii na otázku kontrolóra uviedol, že finančná hotovosť z pokladne bola použitá na úhradu výdavkov spoločnosti a že je potrebné do účtovníctva doložiť účtovné doklady preukazujúce tieto skutočnosti. Ku dňu ukončenia kontroly, aj napriek predĺženiu lehoty na podanie/doplnenie námietok, neboli ku kontrole, predložené žiadne doklady preukazujúce použitie týchto hotovostných finančných prostriedkov na výdavky spoločnosti.

B) Kontrola výdavkov spoločnosti:

Spoločnosť má založený jeden bankový účet, na ktorom sú sústredené jednak prichádzajúce platby – t.j. prijímané prostriedky (najmä návratná finančná výpomoc od mesta Moldava nad Bodvou, úhrady prijaté od odberateľov za vykonané práce alebo poskytnuté služby a pod.), ako aj výdavky spoločnosti (výbery hotovosti, bezhotovostné prevody z bankového účtu, platby platobnou kartou k účtu).

Kontrolované boli všetky odchádzajúce platby z bankového účtu (prevody a platby kartou) ako aj výbery hotovosti z bankového účtu, ktoré sa v sledovanom období realizovali iba bankomatovou kartou. Kontrolované boli aj výdavky realizované hotovostným stykom, ktoré boli uhrádzané z pokladne spoločnosti.

- V evidencii výdavkov uskutočnených bankomatovou kartou boli kontrolou identifikované výdavky, ktoré nie sú v účtovníctve spoločnosti zdokladované príslušnými účtovnými dokladmi. Ide celkovo o 34 platieb v celkovej sume 412,86 eur. Ide prevažne o drobné nákupy v sumách jednotiek až desiatok eur.

V zmysle ustanovenia §6 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve „*účtovná jednotka je povinná doložiť účtovné prípady účtovnými dokladmi*“.

- Z bankových výpisov k bankovému účtu spoločnosti boli identifikované platby v prospech bankového účtu, na ktorý bola vyplácaná konateľovi spoločnosti odmena za výkon funkcie. Ide o platby, pri ktorých nie je využitie týchto finančných prostriedkov zdokladované príslušnými dokladmi na výdavky spoločnosti. Ide o 4 platby v súhrnnej sume 4 500 eur (prevody v dňoch 23.5.2024 – 1000 eur, 26.5.2024 – 200 eur, 14.6.2024- 2 100 eur, 28.6.2024 – 1 200 eur).

V zmysle ustanovenia §6 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve „*účtovná jednotka je povinná doložiť účtovné prípady účtovnými dokladmi*“.

- Medzi účtovnými dokladmi evidujeme výdavok za služby v ubytovacom zariadení pri Vinianskom jazere, obec Vinné, okres Michalovce v celkovej sume 795,05 eur (z toho 715 eur ubytovanie, 29 eur wellness, 30,65 eur za stravovanie, 16,40 eur za spotrebu minibaru, 4 eur miestny poplatok). Suma 795,05 eur bola uhradená z bankového účtu spoločnosti. Faktúra je vystavená na konateľa spoločnosti, Bc. Karola Gazdíka, zrejme ako na fyzickú osobu, a nie na Sociálny podnik mesta Moldava nad Bodvou s.r.o..

Súčasťou faktúry je informácia o ubytovaných hosťoch, kde okrem konateľa spoločnosti figuruje ďalšia osoba, ktorá podľa predloženej dokumentácie v čase ubytovania nebola zamestnancom spoločnosti. Rovnakému poskytovateľovi služieb boli uhradené z účtu spoločnosti ďalšie dve platby (29.8.2024 – 34,20 eur a 30.8.2024 – 21,80 eur), ktoré sú započítané vo vyššie spomenutých 34 platbách, ktoré nie sú podložené účtovnými dokladmi.

Viacere aspekty tohto výdavku vykazujú znaky využitia prostriedkov spoločnosti na vlastnú/osobnú spotrebu konateľa. Ide najmä o nezrovnalosti týkajúce sa vystavenia faktúry priamo na osobu konateľa, ďalej hradené boli služby osobám mimo prostredia spoločnosti a to aj v čase štátneho sviatku (29.8.2024). Spotreba služieb ako wellness, či spotreba minibaru pre konateľa a najmä pre cudzie osoby, nekorešpondujú s činnosťou sociálneho podniku, ktorého úlohou je dosahovanie merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu. Žiadny z podporných dokladov k účtovnému prípadu, resp. iné vysvetlenia nenasvedčujú tomu, že išlo o opodstatnený výdavok spoločnosti.

Tento výdavok hodnotím ako neúčelový. Išlo o použitie prostriedkov pre osobné potreby konateľa spoločnosti. Preto nemožno takýto výdavok účtovať na ťarchu spoločnosti.

Konateľ spoločnosti vo vyjadrení sa k zisteniam z kontroly uznal, že zrejme išlo o jeho omyl pri úhrade týchto služieb z účtu spoločnosti.

- Faktúra za poskytovanie bezpečnostno-technickej služby a služieb technika požiarnej ochrany odkazuje na mandátnu zmluvu, ktorej originál v čase výkonu kontroly nebol vedený v dokumentácii spoločnosti. Rovnako táto zmluva nie je zverejnená zákonným spôsobom, keďže ide o povinne zverejňovanú zmluvu (rovnaké prípady ako zmluva s advokátskou kanceláriou a zmluvou na vedenia účtovníctva – prípady vysvetlené nižšie v texte správy).

- Sociálny podnik si objednal od dodávateľa kosenie trávy v mesiacoch jún, júl, august 2024 v sume celkovo 525 eur od spoločnosti, ktorá nemá podľa informácií z Obchodného registra v predmete podnikania činnosť viažucu sa na záhradkárske činnosti, sadové úpravy, starostlivosť o zeleň alebo obdobné činnosti. V predmete podnikania tejto spoločnosti sa nenachádzajú žiadne činnosti, ktoré sa k činnosti kosenia trávy čo i len približujú.

Súčasne treba uviesť, že v čase realizácie subdodávky sociálny podnik už zamestnával zamestnancov spôsobilých kosenie zabezpečiť.

Zmluvy:

- Zmluva s advokátskou kanceláriou. Zmluva bola uzatvorená dňa 1.4.2024.

Zmluva nebola zverejnená zákonným spôsobom. Sociálny podnik je povinnou osobou podľa ustanovení §2 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) (ďalej aj ako „zákon o slobode informácií“).

Tento typ povinných osôb je podľa ustanovení § 5a ods. 2 zákona o slobode informácií povinný zverejňovať tzv. povinne zverejňované zmluvy. „*To neplatí, ak je zmluva uzatvorená v bežnom obchodnom styku v rozsahu predmetu podnikania alebo činnosti zapísanej v obchodnom registri alebo v inej úradnej evidencii.*“, Analyzovaná zmluva nenaplnia znaky uvedenej výnimky, a preto mala byť pre účely nadobudnutia jej účinnosti zverejnená v centrálnom registri zmlúv.

„*Povinne zverejňovaná zmluva, ktorej účastníkom je povinná osoba, sa zverejňuje v registri; to neplatí, ak ide o Národnú banku Slovenska.*“ (§5a ods. 6 zákona o slobode informácií).

Podľa §5a ods. 7 zákona o slobode informácií „*Povinná osoba zašle bezodkladne Úradu vlády Slovenskej republiky zmluvu na zverejnenie.*“ Má sa namysli bezodkladne po jej podpise všetkými zmluvnými stranami.

Samotná zmluva s advokátskou kanceláriou uvádza skutočnosti a požiadavky týkajúce sa zverejnenia tejto zmluvy.

Uvedená zmluva nie je zverejnená v Centrálnom registri zmlúv. Zároveň nie je zverejnená v Obchodnom vestníku, kedy by mohla byť zverejnená na podnet (druhého) účastníka zmluvy, ak nebola zverejnená povinnou osobou (§5a ods. 10 zákona o slobode informácií).

V zmysle ustanovení §47a ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v platnom znení „*Ak sa do troch mesiacov od uzavretia zmluvy alebo od udelenia súhlasu, ak sa na jej platnosť vyžaduje súhlas príslušného orgánu, zmluva nezverejnila, platí, že k uzavretiu zmluvy nedošlo.*“

Spoločnosť vyplatila advokátskej kancelárii 4 platby (05+06+07+08/2024), každú v sume 540 eur. Celkovo bolo vyplatených 2 160 eur.

Zmluva predpokladala úhradu až po vystavení faktúr za poskytnuté právne služby. Dodávateľské faktúry nie sú súčasťou účtovníctva spoločnosti. Z kontrolovaných podkladov nie je možné určiť, či v sledovanom období právne služby boli poskytované.

Spoločnosť vyplácala advokátskej kancelárii prostriedky bez existujúceho právneho titulu, bez uzatvorenej zmluvy o poskytovaní právnych služieb.

- Zmluva na poskytovanie účtovníckych prác. Zmluva bola uzatvorená dňa 1.5.2024.

V súvislosti so zverejnením zmluvy ide o totožné zistené nedostatky ako pri zmluve s advokátskou kanceláriou. Zmluva bola uzatvorená 1.5.2024 a nebola zverejnená ani v Centrálnom registri zmlúv a ani v Obchodnom vestníku. Preto po márnom uplynutí lehoty 3 mesiacov od dátumu jej uzatvorenia pre jej zverejnenie, sa **na túto zmluvu hľadí tak, že k uzatvoreniu zmluvy nedošlo.**

Spoločnosť vyplácala spracovateľovi účtovníctva finančné prostriedky bez existujúceho právneho titulu.

V rámci dokumentácie k tejto zmluve je evidovaná listina (žiadosť) dodávateľa vo vzťahu k sociálnemu podniku o zverejnenie zmluvy. Avšak k výsledku zverejnenia zmluvy je táto listina irelevantná, keďže aj dodávateľ má možnosť domáhať sa jej zverejnenia v zmysle § 5a ods. 10 zákona o slobode informácií, čo nebolo z jeho strany zrealizované. Podľa tohto ustanovenia „*Ak zmluva nie je zverejnená do siedmich dní odo dňa uzavretia alebo odo dňa doručenia súhlasu, ak sa na jej platnosť vyžaduje súhlas príslušného orgánu, môže účastník podať návrh na zverejnenie v Obchodnom vestníku.*“

Poznámka č.1: Uvádzam nie ako nedostatok v rámci výkonu kontroly. V zmluve bola dohodnutá odmena za poskytovanie služby 2 500 eur za mesiac. Rešpektujem, že dohoda na cene medzi subjektmi súkromného práva je výlučne vecou ich vzájomnej dohody. V kontexte toho, že záujmom spoločnosti so 100%nou majetkovou účasťou mesta, a sociálneho podniku zvlášť, by malo byť v čo najvyššej možnej miere dosahovať optimalizáciu nákladov na svoju činnosť a tým smerovať ku kladnému výsledku hospodárenia a dosahovaniu benefitov sociálneho podnikania, je nutné uviesť, že dohodnutá cena za účtovnícke práce je vo vzťahu k podmienkam spoločnosti neprímeraná miestnym pomerom. Cena je významne vyššia ako je možné obdobnú službu v regióne pôsobenia podniku zabezpečiť. Spoločnosť je v počiatočných jej fungovania, zamestnáva 11 zamestnancov na TPP, má jedného konateľa a 3 pracovníkov vykonávajúcich práce na základe dohôd o pracovnej činnosti. Náročnosť spracovania personálnej agendy a množstvo spracovaných účtovných dokladov za jeden mesiac odôvodňujú podľa môjho názoru intenzívne uvažovanie o optimalizácii nákladov za služby vedenia účtovníctva sociálneho podniku, čo je, v konečnom dôsledku, aj v záujme jeho ekonomickej rovnováhy a vytvárania predpokladov pre jeho ďalší rozvoj.

Poznámka č.2: Po začatí výkonu kontroly a pri jej výkone bol dodávateľ účtovníckych prác aktívny a komunikoval s kontrolórom v súvislosti s aktualizáciou údajov v účtovníctve, spresňovaním stavu pokladne, či zapracovávaním novo predložených účtovných dokladov. Tento prístup hodnotím ako veľmi užitočný a nápomocný.

C) Agenda zamestnávania

V čase výkonu kontroly mala spoločnosť uzatvorené pracovné zmluvy s 11 zamestnancami. S ďalšími 3 pracovníkmi má uzatvorené dohody o pracovnej činnosti.

- V rámci kontrolovanej dokumentácie evidujeme dve uzatvorené dohody o pracovnej činnosti. V dohodách je uvedené miesto výkonu práce Šemša. Dohody boli podpísané dňa 25.4.2024. Sociálny podnik uzatvoril zmluvu na kosenie s obcou Šemša dňa 18.4.2024 s plánom realizácie prvého kosenia v období od 24.4 do 30.4.2024. S najväčšou pravdepodobnosťou malo ísť u týchto pracovníkov o výkon práce v obci Šemša, pri prvom kosení v termíne od 24.4 do 30.4.2024, keďže v tomto čase ešte spoločnosť nemala

žiadnych iných zamestnancov.

V kontrolovanej evidencii sa nenachádzajú podklady preukazujúce prihlásenie týchto osôb do Sociálnej poisťovne, resp. do zdravotných poisťovní pre účely poistenia. Nenachádzajú sa v nej ani poklady k výpočtu miezd pre týchto pracovníkov za vykonanú prácu a ani evidencia vykonanej práce. V rámci bankových prevodov a ani v rámci hotovostných operácií neevidujeme žiadnu úhradu odmeny za výkon práce týchto osôb.

Znamená to, že buď títo pracovníci nevykonali prácu vôbec, čo potom zakladá otázku, kto prácu v obci Šemša vykonal. Keďže obec Šemša za vykonané služby sociálnemu podniku riadne zaplatila (príjem na bankový účet sociálneho podniku dňa 6.5.2024 vo výške 1221,26 eur).

Ako významné riziko vnímam nejasnosť v tom, či nastala skutočnosť, že menovaní pracovníci v skutočnosti vykonávali pracovnú činnosť bez toho, aby boli riadne prihlásení v Sociálnej poisťovni a zdravotných poisťovniach, ďalej bez toho, aby im bol riadne evidovaný pracovný čas a aby im bola riadne vyplatená dohodnutá odmena za vykonanú prácu. Takáto činnosť by vykazovala atribúty nelegálneho zamestnávania, čo je protiprávna činnosť, ktorá môže mať v prípade preukázania negatívne dopady na činnosť sociálneho podniku v budúcnosti (napr. nemožnosť získavať externé zdroje financovania – nenávratné finančné výpomoci, granty, dotácie, nemožnosť zapájať sa do verejných obstarávaní a pod.).

- Pri pracovníkoch zamestnaných na dohodu o pracovnej činnosti konštatujem porušenie ustanovení zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce v platnom znení. Presnejšie ustanovení týkajúcich sa prípustného týždenného rozsahu hodín, ktorý mohli títo pracovníci vykonať.

Podľa ustanovení §228a ods. 1 „Na základe dohody o pracovnej činnosti možno vykonávať pracovnú činnosť v rozsahu najviac 10 hodín týždenne alebo 520 hodín v kalendárnom roku, ak ide o výkon sezónnej práce podľa prílohy č. 1b; na tieto účely sa dohoda o pracovnej činnosti označuje ako dohoda o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce.“

V prípade sociálneho podniku ide o zamestnávanie 3 pracovníkov na dohody o pracovnej činnosti. V ich dohodách je, v súlade so zákonom, dohodnutý rozsah pracovného času maximálne 10 hodín za týždeň.

Podľa kontrolovanej evidencie pracovného času za mesiace júl, august september 2024 všetci traja pracovníci pracovali v mesiaci viac ako zákonom povolených a dohodou dohodnutých 40 hodín za mesiac. Počet odpracovaných hodín za jednotlivé mesiace u týchto pracovníkov je zhrnutý v tabuľke:

Meno	Odpracované hodiny za júl 2024	Odpracované hodiny za august 2024	Odpracované hodiny za september 2024
Pracovník 1	120	112	136
Pracovník 2	128	88	56
Pracovník 3	136	112	128

Skutočnosť, že odpracovali počty hodín nad rámec zákonného limitu preukazujú aj výplatné pásky, na základe ktorých im bola vyplatená odmena vypočítaná na základe odpracovaných počtov hodín v jednotlivých mesiacoch.

- Pri vyplácaní odmeny za prácu bola "dohodárom" preplatená aj prekážka v práci na ich strane, konkrétne pri celodennej návšteve lekára. Za mesiac júl bol preplatený 1 deň jednému pracovníkovi. Za mesiac august bol preplatený 1 deň jednému pracovníkovi.

U pracovníkov pracujúcich na dohodu je v prípade neprítomnosti pracovníka za účelom jeho vyšetrenia alebo ošetrenia v zdravotníckom zariadení zamestnávateľ povinný ho ospravedlniť. Avšak za túto neprítomnosť mu nepatrí náhrada príjmu.

V zmysle ustanovenia § 223 ods. 2 zákonníka práce "..... Ak ide o dôvody neprítomnosti zamestnanca v práci uvedené v § 141 ods. 1 a ods. 2 písm. a) až g), ktoré zasiahli do času, na ktorý zamestnávateľ určil výkon práce, zamestnávateľ je povinný ospravedlniť túto neprítomnosť zamestnanca v práci. Za tento čas zamestnancovi náhrada odmeny nepatrí....."

D) Iné zistenia

- **Splatenie vkladu spoločníka** - ku dňu výkonu kontroly nebol zo strany mesta Moldava nad Bodvou, jediného spoločníka spoločnosti, splatený vklad v hodnote 5 000 eur aj napriek tomu, že existuje vyhlásenie správcu vkladu o tom, že vklad zaplatený bol.

Povinnej osobe boli navrhnuté v správe z kontroly konkrétne odporúčania na odstránenie nedostatkov a odporúčania smerujúce k tomu, aby k zisteným nedostatkom, resp. obdobným nedostatkom, v budúcnosti nedochádzalo.

Táto správa je spracovaná na 7 stranách.

V Moldave nad Bodvou, 6.12.2024

.....
Mgr. PhDr. Rastislav Král, PhD.
hlavný kontrolór mesta